

skapa verb *skapade, skapat, skapad* el.
skapt n. *skapat* el. *skapt*, pres. *skapar*
• få ngt nytt ofta konstnärligt att upp-
stå; *de är som skapta för varandra* de
passar precis för varandra

SKAPPA

Borgå-Sibbo Porvoo-Sipoo

Konstundervisning i kommunerna
Taideopetus kunnissa
2023-2025

Vilka konstformer?

- arkitektur
- bildkonst
- slöjd
- mediekonst
- musik
- dans
- ordkonst
- cirkuskonst
- teaterkonst

Syfte och mål

- Stärka nuvarande strukturer
- Jämlik och tillgänglig konstundervisning
- Nya nätverk, samarbetsformer och strukturer
- Pilotprojekt med innovativ konstundervisning
- Synliggöra och berätta om konstundervisning

Idéer till pilotprojekt

- Konstkaruseller i dagvården
- Försök med Kulturrådgivning t.ex. via skolohälsövårdare och kuratorer eller rådgivningen
- Utvecklingsverkstäder med konstfostrare, småbarnspedagogiken och skolornas personal
- Utbildning och fortbildningar till undervisningspersonal
- Pop-up-evenemang, Pröva på – dagar
- Hobbymässa på hösten 2024 eller våren 2025

Mitkä taideaineet?

- arkkitehtuuri
- kuvataide
- käsityö
- mediataiteet
- musiikki
- tanssi
- sanataide
- sirkustaide
- teatteritaide

Päämäärä ja tavoitteet

- Nykyisten rakenteiden vahvistaminen
- Yhdenvertainen ja helposti saatavilla oleva taidekasvatus
- Uudet verkostot, yhteistyömuodot ja rakenteet
- Innovatiivisen taidekasvatuksen pilottihankkeet
- Taidekasvatuksen näkyväksi tekeminen ja siitä tiedottaminen

Kokeiluiideoita

- Taidekarusellit päiväkodeissa
- Kokeilut kulttuurineuvonnasta esimerkiksi kouluterveydenhoitajien ja kuraattoreiden tai neuvonlapalvelun kautta
- Kehitystyöpajat taidekasvattajien, varhaiskasvatuksen ja päivähoidon henkilöstön sekä koulujen henkilökunnan kanssa.
- Opetushenkilöstön koulutus ja valmennus
- Pop-up-tapahtumat, kokeilupäivät.
- Harrastemessut syksyllä 2024 tai keväällä 2025

TERMER

SKAPA Borgå-Sibbo

Utvecklingsprojekt för konstundervisning och konstfostran i kommunerna, huvudfinansierad av Svenska Kulturfonden.

Konstundervisning

hjälp individer att vara kreativa och förstå olika konstformer genom praktiskt arbete och utforskning av konst. Det introducerar olika tekniker och historiska sammanhang för att främja både personlig utveckling och kulturell förståelse.

Grundläggande konstundervisning

är undervisning i olika konstarter som ordnas utanför skolan, i första hand för barn och unga. Undervisningen ger eleverna förmåga att uttrycka sig samt färdigheter att söka sig till yrkesutbildning och högre utbildning inom konstarten i fråga.

Konstfostran

handlar om att hjälpa individer att bli mer kreativa och förstå konst bättre, genom att lära sig om olika konstformer och hur de används. Målet är att inspirera till utforskning och skapande av konst för personlig tillväxt och bidrag till samhället.

Kulturläroplan

är kommunens plan för hur kultur-, konst- och kulturarvsfostran kan genomföras i kommunen som en del av undervisningen. Genom planen får eleverna bekanta sig med den lokala kulturen, konstinstitutionerna och olika konstgenrer. Kulturläroplanen förenar kommunens olika aktörer runt högklassig barnkultur.

Borgå kulturstig

Kulturläroplanen för Borgå stad, namnet ersätter Kultis och Mini-kultis, all verksamhet inom ramen för kulturläroplanen går i fortsättningen under namnet Borgå kulturstig eller Kulturstigen.

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet

Finlandsmodellen för hobbyverksamhet är ett projekt från utbildnings- och kulturministeriet, vars huvudsakliga mål är att öka barns och ungdomars välbefinnande. Målet är att göra det möjligt för varje barn och ungdom att ha en trevlig och gratis hobby under skoldagen.

Utbildningstyrelsens klubbverksamhet

Klubbverksamhet kan ordnas för elever i den grundläggande utbildningen. Hur klubbverksamheten ordnas ska skrivas ner i den lokala läroplanen och i skolans årliga läsårsplan. Klubbverksamheten ska utgå från skolans mål för pedagogik, undervisning och handledning. Klubbverksamheten är en del av morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Konstpedagog

en person som arbetar med konst och vägleder andra människor att uttrycka sig genom konst.

KÄSITTEET

SKAPA Porvoo-Sipoo

Taidekasvatuksen ja taideopetuksen kehittämishanke kunnissa, päärahoittaja Svenska Kulturfonden.

Taideopetus

auttaa yksilöitä olemaan luovia ja ymmärtämään eri taidemuotoja käytännön työn ja taiteen tutkimisen kautta. Se esittelee erilaisia tekniikoita ja historiallisia konteksteja edistääkseen sekä henkilökohtaista kehitystä että kulttuurista ymmärrystä.

Taiteen perusopetus

on koulun ulkopuolella järjestettävää, ensisijaisesti lapsille ja nuorille suunnattua taideopetusta. Se antaa oppilaille valmiudet ilmaista itseään ja taidot hakeutua taiteen alan ammatilliseen koulutukseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taidekasvatus

tarkoituksena on auttaa yksilöä kehittymään luovemmaksi ja ymmärtämään taidetta paremmin tutustumalla eri taidemuotoihin ja niiden käyttöön. Tavoitteena on innostaa tutkimaan ja luomaan taidetta henkilökohtaisen kasvun ja yhteiskunnallisen panoksen vuoksi.

Kulttuurikasvatussuunnitelma

on kunnan suunnitelma siitä, miten kulttuuri-, taide- ja kulttuuriperintökasvatusta voidaan toteuttaa kunnassa osana opetusta. Se tutustuttaa oppilaat paikalliseen kulttuuriin, taidelaitoksiin ja eri taiteenlajeihin. Kulttuurikasvatussuunnitelma yhdistää kunnan eri toimijat laadukkaan lastenkulttuurin ympärille.

Porvoon kulttuuripolku

Porvoon kaupungin kulttuurikasvatussuunnitelma, nimi korvaa Kultis ja Mini-kultis nimet, kaikki kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa tapahtuva toiminta on jatkossa nimeltään Porvoon kulttuuripolku tai Kulttuuripolku.

Harrastamisen Suomen malli

Harrastustoiminnan Suomen malli on opetus- ja kulttuuriministeriön hanke, jonka päätavoitteena on lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia. Tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluinen ja vapaa harrastustoiminta koulupäivän aikana.

Opetushallituksen kerhotoiminta

Kerhotoimintaa voidaan järjestää perusopetuksen oppilaille. Kerhotoiminnan järjestäminen tulee kirjata paikalliseen opetussuunnitelmaan ja koulun lukuvuosisuunnitelmaan. Kerhotoiminnan tulee perustua koulun pedagogisiin, opetuksellisiin ja ohjauksellisiin tavoitteisiin. Kerhotoiminta on osa aamu- ja iltapäivätoimintaa.

Taideohjaaja

henkilö, joka työskentelee taiteen parissa ja ohjaa muita ihmisiä ilmaisemaan itseään taiteen avulla.

STYRGRUPP OHJAUSRYHMÄ

Styrgruppen fungerar som rådgivande organ för projektets anställda och ansvarar för förverkligande av projektets målsättningar.

Ohjausryhmä toimii neuvoa-antavana elimenä hankkeen henkilöstölle ja vastaa hankkeen tavoitteiden toteutuksesta.

- Minna Öhman, grundläggande undervisningen, Borgå
- Jaana Häkkinen, småbarnspedagogiken, Borgå
- Annette Lagerstam, småbarnspedagogiken, Sibbo
- Hanna Kindstedt, grundläggande undervisning, Sibbo
- Emmi-Liina Vakkuri-Johansson, biträdande rektor, PSMO
- Katja Sågbom, kulturtjänster Borgå
- Susann Hartman, kulturtjänster Sibbo
- Minna Särelä, fritidschef, Borgå
- Sari Hilska, kulturplanerare kulturtjänster, Borgå
- Felix von Willebrand, rektor, grundläggande konstundervisning, PSMO
- Aino Unkila, projektkoordinaattori
- Veronica Svenskberg, projektkoordinering, sammankallare

UTREDNINGEN | SELVITYS

- Borgå och Sibbo verkställde under år 2023 kartläggningsfasen för SKAPA-projektet, ett mellankommunalt uppdrag för att utveckla konstfostran för barn och ungdomar. Uppdraget omfattade en bedömning av det nuvarande läget för konst- och kulturfostran för barn och ungdomar och en kartläggning av utvecklingsbehov.
- *Vuonna 2023 Porvoo ja Sipoo toteuttivat SKAPA-hankkeen kartoitusvaiheen, joka on kuntien välinen toimeksianto lasten ja nuorten taidekasvatuksen kehittämiseksi. Toimeksiantoon kuului lasten ja nuorten taide- ja kulttuurikasvatuksen nykytilan arvioiminen ja kehittämistarpeiden kartoitus.*
- Inom ramen för SKAPA-projektet i Borgå och Sibbo granskades särskilt konstfostran för barn under skolåldern, både inom småbarnspedagogik och i den för alla öppna verksamheten. Denna målgrupp valdes med avsikten att kartlägga den bas som finns som grund för all fortsatt konstundervisning under årskurserna i grundskolan och senare studier.

**LÄS UTREDNINGEN
LUE SELVITYS**

- Möjligheten att periodvis förverkliga olika konstformer i småbarnspedagogiken, skapandet av en s.k. Konstkarusell. I verksamheten ingår samarbete mellan personal och konstfostrare, samt fortbildning
- Fördjupandet av samarbetet mellan småbarnspedagogik och konstfostrare (läroanstalter för konst) samt gemensam planering av verksamhet som tar i beaktande båda aktörernas behov
- Fortbildning för både daghemspersonal och konstfostrare (olika konstformer, olika språkgrupper, barn som har behov av stöd, multikulturalism).
- Att utveckla kommunikationen, att föra fram och marknadsföra utbudet inom konstundervisningen; att påverka värderingar och attityder: genomslagskraften av konstfostran.

Centrala utvecklingsbehov baserat på resultaten i utredningen

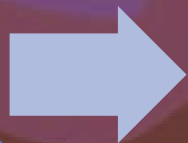
- Varhaiskasvatuksen ja taidekasvattajien (taideoppilaitosten) välisen yhteistyön syventäminen ja toiminnan yhteinen suunnittelu molempien tarpeet huomioiden.
- Täydennyskoulutus sekä varhaiskasvatuksen henkilöstölle että taidekasvattajille (eri taiteenlajit, eri kieliryhmät, tuen tarpeessa olevat lapset, monikulttuurisuus).
- Mahdollisuus toteuttaa eri taiteenlajeja periodeittain varhaiskasvatuksessa, nk. Taidekarusellin luominen. Toimintaan sisältyy taidekasvattajan ja henkilöstön yhteistyö ja kouluttautuminen.
- Viestinnän kehittäminen, taidekasvatuksen tarjonnan esille tuonti ja markkinointi; arvoihin ja asenteisiin vaikuttaminen: taidekasvatuksen vaikuttavuus.

Keskeisiä kehittämistarpeita ovat selvitystyön perusteella

TIDSRAM | AIKATAULU

2023

- Utredning
- Styrgrupp utses

2024 våren

- Rekrytering
- Planering
- Verkstäder

2024-2025

- Försöksverksamhet
- Pop-up satsningar
- Utvärdering

KONTAKT | YHTEYSTIEDOT

Veronica Svenskberg, kulturservicekoordinator
veronica.svenskberg@porvoo.fi
Tfn / puh. 040 193 9348

Aino Unkila, projektikoordinaattori (1.6.2024-)
aino.unkila@porvoo.fi

porvoo.fi/kulttuuri
borga.fi/kultur

kulturfonden.fi/skapa